

Попов М. А., ст. гр. ПТБ-16мд,

Капітаненко Н.П., доц., к.ю.н. – науковий керівник

БАЗИ ДАНИХ ЯК ОБ'ЄКТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА*Запорізька державна інженерна академія, кафедра МОУП*

Для економік постсоціалістичних країн найбільш важкою для перейняття західного, капіталістичного підходу є культурна складова. В той же час, в ХХ ст. в основі всіх діючих економічних механізмів лежала товарна основа, внаслідок чого навіть зараз торгівля послугами і інформацією не займає належного місця на ринку. Таке ж відношення, з невеликим поживаленням в останні роки (за рахунок іноземних підприємств), діє по відношенню до одного з найперспективніших серед існуючих ринкових механізмів – баз даних. Важливість дослідження актуалізується труднощами використання суб'єктами господарювання баз даних на території України, зокрема, інтернет-сектору, який набуває популярності на даний момент, і за яким, безсумнівно, майбутнє соціально-економічних комунікацій. База даних з точки зору авторського права за своєю сутністю є складним об'єктом, бо захисту потребує не тільки вона сама, а й ряд декількох суміжних інформаційних потоків і об'єктів. Зі збором даних для її створення пов'язана основна проблема використання баз даних в Україні. Існує небагато обмежень у зборі даних, серед яких: інформація, захищена авторським правом; інформація, що може називатися особистою таємницею; деяка внутрішня економічна і організаційна документація суб'єктів господарської діяльності тощо. Однак всі ці обмеження мають недостатнє правове забезпечення або навіть його відсутність в мережі Інтернет-відносин між суб'єктами господарювання [1].

В контексті динаміки розвитку соціально-економічних перетворень у сфері господарювання в Україні, передусім щодо Інтернет-сектору, варто акцентувати увагу на тих питаннях, врегулювання яких на державному рівні створить умови для популяризації баз даних як комунікаційного інструменту і подальшого їх використання в господарській діяльності як в країні, так і в зовнішньо-економічній діяльності. По-перше, створення матеріально-технічної бази для захисту інформації про спілкування, пошук, покупки в мережі тощо з метою захисту громадян від маніпулювання та іншого злочинного впливу. Слід розглянути можливість анонімізування користувачів та їх діяльності в межах, які не будуть заважати торгівлі, але створять безпечні умови [2]. По-друге, створення правової бази для визначення можливостей продажу і використання баз даних, перевірки баз даних на наявність контрафактної інформації, визначення можливостей збирання інформації розробниками усіх баз даних, створення можливості для користувачів Інтернет залишатись інкогніто і не лишати матеріал в базах даних тощо. По-третє, створення соціокультурних умов для позитивного сприйняття суспільством процесу збору інформації і відношення до баз даних як до безпечних інструментів, які допомагають підприємствам краще зрозуміти своїх клієнтів, кастомізувати продукцію під потреби кожного, зробити пошук необхідних продуктів швидким та легким та взагалі пришвидшити усі економічні процеси.

Отже, рівень розвитку суб'єктів господарювання у нинішніх умовах невідривно пов'язаний з феноменом інформації як цінного товару в ринкових умовах. Тема охорони прав на бази даних потребує подальшого дослідження та вдосконалення законодавства в контексті європейської інтеграції України.

Література:

1. Про електронну комерцію: Закон України від 3 вересня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2015. – № 45. – ст.410.
2. Про захист персональних даних: Закон України від 1 червня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 34. – ст. 481.